

خطابی و کند

گفت و گویی صمیمی

پل مداح اهل بیت

سید مهدی میرداماد

سینما و تئاتر را به عنوان ابزاری فرهنگی - البته به شکل سالم آن دوست دارم، چرا که هر پیام و حرفی بیش از هر قالب هنری در قالب این دو مقوله، ماندگار خواهد بود. ولی وضع کنونی این دو حربه فرهنگی، جالب و مناسب نیست.

تصور شما از حضرت ولی عصر(عج) چگونه است؟

سوال سختی است، تصویر روشنی از حضرت دارم.

روایتی می‌گوید وقتی امام ظهور می‌کند، اکثر مردم اذعان دارند که او را بارها دیده‌اند و من شاید از این

جمله مستثنی نباشم. وقتی در حسas ترین ثانیه‌ها در نقطه‌های اوج هر مجلس به دقت بنگریم، حسن

می‌کنیم که دستی از دور مجلس را هدایت می‌کند. در

حسن‌های متفاوت این تصویر فرق می‌کند. گاهی برایم

روضه خوان می‌شود! گاهی بین سینه‌زنان برسر و سینه

می‌زند! گاهی به در و دیوار حسینه، کتبیه و سیاهی

می‌کوید! و حتی گاهی حسن می‌کنم جلوی درب هیأت

می‌ایستد و خوش‌آمد می‌گوید! به راستی نمی‌دانم آن روز که او می‌اید ما هستیم؟ خدا کنند...

تعریف شما از خانواده

خانواده بینان مستحکمی است که به فرد استقلال و آزادی و ثبات رأی و اراده و پشتکار می‌دهد. دل‌گرمی

بود! چقدر زود از پیش من رفت. هنوز برایم باور نکردنی است. من می‌خواندم و او گریه می‌کرد. مثل الان که

عمدتاً در مجالس او را می‌بینم که با چشمان گریاش

مرا نگاه می‌کند. این گریه‌ها را هفت سال پیش هم

دیدم لحظه‌های داغ با همراهان ترین مادری که نمی‌توان

خوبی‌هایش را توصیف کنم. نگاه آخرش برای من پر از

امید بودا و می‌گفت: «روزی را می‌بینم که گروه‌گروه مردم

عاشق و دلخاشته اهل بیت با یا حسین تواشک می‌ریزند

و به راستی تعبیر شد، رؤیای صادقه مادری از جنس

آفتاب.

بهترین شعری که تا به حال به دلتان نشسته

است؟

مردم به چشم آب نگاهم کنند لیک

من از سراب پیش تو بی آبرو ترم

در جشن ولادت کدامیک از اسمه بیشتر

خوشحالید

امام زمان (عج) چرا که عصاره چهارده معصوم می‌باشد.

به یازده خم می‌گرچه دست ما نرسید

بیار باده که یک خم هنوز سریسته است.

کدام روضه برایتان در دارورت است؟

وای مادرم!

با سینما میانه‌تان چطور است؟

نام: سید مهدی

نام خانوادگی: میرداماد

متولد: محله‌های جنوب شهر اهواز - ۲۴ ساله

شغل: طلبه و معلم، البته هیچ‌کدام شغل نیست، عشق است.

چرا وارد حوزه شدید.

دلائل زیادی داشت: از جمله آشنایی با علوم دینی در سطح خودم، کسب معنویت از فضای روحانی و معنوی حوزه و از همه مهم‌تر، افتخار سربازی و نوکری حضرت ولی عصر (عج).

ازدواج کردید؟ بله

از خدا چه می‌خواهید؟

هر چه خواستم گرفته‌ام. دیر و زود داشته‌اما سوخت و سوز نداشته است!

از همه مهم‌تر از خداوند در باب مذاخی و ستایشگری اهل بیت عصمت و طهارت دو بال

خواسته‌ام، دو بال برای پرواز تا دور دست‌ها تا افق‌های

طلایی مذاخی و نوکری، تا آن‌جا که پرده از چشم

بردازند و نادیدنی‌ها را نشانم دهند. آن دو بال حیاتی، اشک و سوز است.

اولین بار که مذاخی کردید.

هفت ساله بودم. من بودم و مادرم، او بهترین مستمع من

یکی از مهم‌ترین فاکتورهای موفقیت برای هر فردی است. من همۀ پیشرفت و موفقیت خود را مدیون خانواده‌ام هستم.

تا به حال عصبانی شده‌اید؟

نه زیاد! البته در محیط‌های متفاوت وضع فرق دارد. در مدرسه و در میان دانش‌آموزان، سعی می‌کنم که همیشه با روی خوش با بچه‌ها برخود کنم تا احساس معلمی و شاگردی از بین رفته و مرا به عنوان یک دوست بزرگ‌تر یا برادر بزرگ‌تر نگاه کنند. ولی بعضی وقت‌ها عصبانی می‌شوم به اعتراف همه دانش‌آموزان وقتی عصبانی می‌شوم اصلًا قابل تحقیل نیستم! به خاطر همین دانش‌آموزان زود حرفم را گوش می‌دهند.

گاهی در مداخلی عصبانی می‌شوم. عصبانیت در مداخلی خودش جالب و شینیدنی است. هر وقت میکروفن به دست می‌گیرم، باید فضای برایم آماده و مناسب با مجلس باشد. طبیعتاً یک مذاق برای اداره یک مجلس تعهدات سنگینی دارد: شعر و محظوظ، کنترل مستمع و ارتباط متقابل و دوطرفه و دهها تعهد دیگر. اگر علی‌رغم همه این تعهدات، که فکر و ذهن را حسابی مشغول و درگیر می‌سازد مشکلاتی از قبیل صدا، نور و شلوغی مستعین و... این‌ها همه و همه موجب به هم ریختن محاسبات ذهنی یک مذاق می‌شود. اینجاست که عصبانی می‌شوم. البته، عصبانی درونی چراکه نمی‌توانم عصبانیتی را نشان دهم. وقتی از درون تاراحت باشم، سطح مجلس پایین می‌آید و خود به خود با شکست روحی درونی من، مجلس افت می‌کند.

- تعریف شما از این کلمات چیست.

- عشق:

به عالم هر کجا درد و غمی بود
به هم کردن و عشقش نام دادند

- کربلا:

کربلا کعبه دل‌هast خدا می‌داند
دیدنش آرزوی ماست خدا می‌داند

- مشهد:

اینجاست طبیبی که ندارد نوبت
هر دل که شکسته تر بود پیش تر است

- بقیع:

هر یک بقیع کوچکی در سینه‌مان داریم
مایم و اندوهی که آن را آشنایی نیست!

- کعبه:

کعبه یک سنگ نشان است که ره گم نشود
 حاجی احرام دگر بند که دلار آنجاست

- قم:

قم قبله خازن بپشت است
اینجا سخن از بپشت زشت است

- جمکران:

در مسجد سهلله از فرج باید گفت
در مسجد جمکران تو را باید دید

روز ازل همین بوده و از همان اول برای این کار ساخته شده‌ام.

- رابطه‌تان با این افراد چگونه است؟

- پدر: بی‌نهایت دوستش دارم، دوست دارم بعد هر مجلس، صورت کف پایش بگذارم و خاک قدم‌هایش را سرمۀ چشمانم سازم!

- مادر: آن روزها که نمی‌شناختم کتابم بود و صد افسوس اکنون که سخت به او محتاجم کتابم نیست، ولی همیشه حضورش را در مجلس تواأم با اشک حس می‌کنم.

- همسر: یار و یاور و همدم و همراه و مشاور و دوست و... خلاصه همه چیزم را مدیون او هستم.

- برادر: در برهه‌های شناسن استاد و راهنمای مؤثری برایم بوده است. همیشه به وجودش افتخار می‌کنم.

- خواهر: دوست دارم بیش تر آن‌ها را بیینم و به آن‌ها سر بزنم اما خودشان می‌دانند مشغله کاریم اجازه چندانی به من نمی‌دهد، ولی همیشه به فکرشان هستم.

- دوست: زیاد دارم از هر نوع و نمونه که بخواهید، ولی برای هر کدام آن‌ها جایگاهی باز کردم. هر که را فراخور شخصیتی که دارد بربخورد می‌کنم و برایش احترام قائلم.

- شیعه یعنی چه؟
شیعه یعنی تبع، تبع موشکاف
شیعه یعنی ذوالفقار بی‌غلاف

- وقتی کبوترای حرم حضرت معصومه علیها السلام را می‌بینید چه احساسی دارید.

احساس سنگینی، شکستگی و شرم‌زدگی می‌کنم؛ از این‌که همپای آنان بر فراز حرم پرواز نمی‌کنم دلتانگ

می‌شوم. به راستی چه رمز و راز شگفتی در نگاه این کبوتران سبکان نهفته است؛ چه ترانه‌ای می‌خوانند وقتی دسته جمع به دور گلدهسته‌ها و گنبد طلایی

می‌چرخدند. کاش من هم یک کبوتر می‌شدم.

- از این‌که ساکن قم هستید خوشحالید.
بی‌نهایت خوشحالم! هر وقت که به خارج از قم سفر

می‌کنم شدیداً احساس دلتگی می‌کنم. قم برایم مدینه دیگر است. تنها جایی که دلتگ قم نشدم و احساس

غربت نکردم، مدینه بودم. پقدار حال و هوای این دو شهر به هم شبیه است.

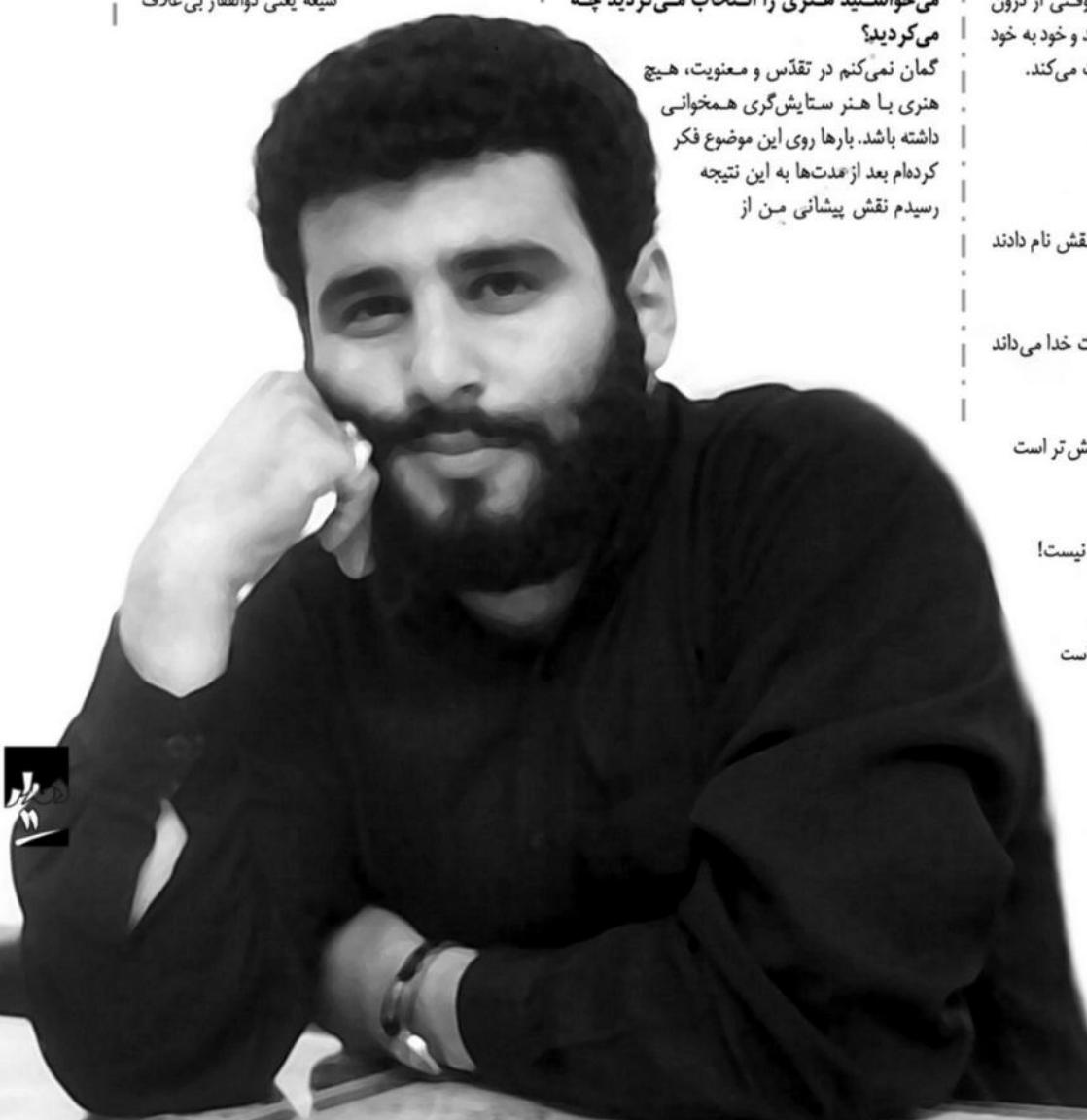
- اگر قرار باشد شهری غیر از قم را برای زندگی انتخاب کنید.

نمی‌توانم، به شهرهای مختلف سفر کردهام و روزها و شب‌های زیادی را گذراندهام حتی در مشهد امام رضا

هم دوام نیاوردم، به راستی قم شهر پاکان و بزرگان و خانه یازده امام می‌باشد. ترا رایحه بهشتی، بانوی کرامت در این شهر پراکنده است، زندگی رنگ و بوی دیگری بر خود می‌گرد.

- اگر غیر از مداخلی اهلیت به عنوان یک هنر می‌خواستید هنری را انتخاب می‌کردید چه می‌کردید؟

گمان نمی‌کنم در تقدس و معنویت، هیچ هنری با هنر ستایش‌گری همخوانی داشته باشد. بارها روی این موضوع فکر کردام بعد از عده‌ها به این نتیجه رسیدم نقش پیشانی من از

من ای صبا ره رفتن به کوی دوست ندانم
تو می روی به سلامت، سلام ما پرسان
از او می خواستم در آن شب های تنهایی، در زمزمه های
سحرگاهان و در مناجات های شبانه اش؛ آنچاکه
چشمانتش برق چشماعن یوسف فاطمه را می بیند، سلام
ما را به آن دلدار سفر کرده برساند و از او بخواهد که
سری به دل های سیاه و زنگار گرفته ما بزند. دست
نوازشی - نگاه مرحمتی و دیگر هیچ ...

- اگر شما جای من بودید چه سوالاتی از سید
مهندی میرداماد می پرسیدید

از او می پرسیدم، دلیل توفیق نوکری اهل بیت ~~علیهم السلام~~ را در
چه می دانید و او بالا فاصله می گفت: دعای مادرم!

-

- تعریف شما از این واژگان:

- ولایت فقیه: استمرار حرکت انبیا

- آزادی: علی ~~علیهم السلام~~: برده دیگری مباش چون خدا تو را
آزاد آفریده است.

- دین: برنامه کامل و جامع زندگی

- بسیج: شجره طبیه ایثار و مدرسه عشق

- دفاع مقدس: تصویری شگاف از غیرت و مردانگی در
قرن بیستم

- شهید: شاهد بر باطن و حقیقت انسان ها

یک بچه هیئتی باید چگونه باشد؟

ویزگی های یک بچه هیئتی خوب بر دو بعد مهم استوار
است:

اول، بعد اخلاقی: کسی که همه او را به عنوان
سینه زن و هیئتی می شناسند باید دو عنصر حساس و
مهنم ادب و اخلاق را سرلوحة کارهای خود قرار دهد. ادب
در یک مجموعه مذهبی و دینی به نام هیئت حرف اول
را می زند. ادب نسبت به همه چیز از خود هیئت و نام و
نشان آن گرفته تا مذاخ و مستمع و خدمتگزاران.

دوم، بعد محتوایی: با آن که اصروزه انواع و ارقام
هیئت های مذهبی راه افتاده، و گسترش چشمگیری نیز
داشته است، اما احساس می کنم متأسفانه بچه
هیئت های ما عده ای دچار روزگاره گشته اند و صرفاً
دلخوشند به تکراری برخی الفاظ و عبارات و حرکات که
شاید بسیاری از آن ها تناسب با شان اهل بیت نباشد.
چگونه است وقتی جوان عاشق فوتیال، فلان

بازیکن را دوست دارد، می رود عکس های او را جمع
می کند. اطلاعاتی در مورد او به دست می اورد. چند ساله
است؟ از کی فوتیال را شروع کرده؟ در چه تیم هایی توب
می زده؟ چه روزهایی تمرین می کند؟ چه تیم هایی
خواستار او هستند؟ چند گل زده و کذا و کذا... اما مبن
نوعی که ادعای هیئتی بودن و شیعه بودن دارم،
نمی توانم ۱۰ دقیقه راجع به زندگی امام هادی ~~علیهم السلام~~
 صحبت کنم. فقط دنبال این می گردم که کجا یک
 ساعت شور می زنند؟ چه سبکی می خوانند و چه
 می کنند و... کسانی که مرا می شناسند، می دانند من
 مخالف شور و سینه زنی نیستم که شاید ساعتها همراه
 بچه ها در سینه زنی شرکت کرده باشم. ولی باید
 منطقی فکر کنیم. آیا این اوج هیئتی بودن است؟ آیا
 سیدالشہدا برای همین شپید شد که ما یک ساعت خود

نیلوفری... کبود... سرخ

- چهار مشکل اصلی جوانان:

۱. عدم آشنایی صحیح با مبانی اعتقادات؛

۲. از دست دادن حلقة اتصال با نسل افتخارآفرین

اول انقلاب و بعد دفاع مقدس؛

۳. افراط و تغیریط در برخورد با دین؛

۴. نگاه سطحی به تاریخ ائمه و عدم توجه عمیق

به سیره اهل بیت ~~علیهم السلام~~

شیعه یعنی شیر، یعنی شیر مرد

شیعه یعنی سابقون الساقعون

شیعه طوفان می کند در کاف و نون

و بالآخره... شیعه یعنی امتحاج نار و نور

شیعه یعنی رأس خونین در تنور

- عاشورا چیست؟ عاشورا تکیه ای است به وسعت

تاریخ، حسینیه ای به وسعت دنیا، مملو از عاشقان و

- وظیفه جوانان امروز:

شناخت صحیح دین با بهره گیری از علمای مسلط به
مبانی و آشنا به نیازهای روز جامعه.

- اگر به خدمت مقام معظوم و هبری پرسید به آقا
چه می گویید.

دلباختگان کربلا، طپش های قلب این عاشقان صدای

سینه زنی است و نفس نفس زدن این سینه زنان، ذکر
نوشه و شور و به راستی عاشورا معنای واقعی

محشر عظیم و قیامت کبری است.

- کوچه بنی هاشم برای شما چه رنگی است. سبز...

۱۱/۵ که از هتل آندلس بلزا خارج شدم احساس عجیبی داشتم. از صبح همان روز تمام ایرانی‌ها به هم وعده می‌دادند «شب ۱۱/۵ پشت بقیع» سیل جمعیت را می‌دیدم که به طرف قبرستان بقیع در حرکت است و بعضی از سعودی‌ها متوجه که امشب چه خبراست. از پله‌های بقیع که بالا رفتم، باور نمی‌شد؟ خدای من چه می‌دیدم. راست و چپ ایوان بقیع بر بود از سیل مشتاقانی که بی‌صبرانه مشغول شروع مراسم بودند. برای اولین بار، بلندگوهای دستی اورده بودند و خلاصه ما شروع کردیم. نمی‌توانم برایتان در این مجال محدود تمامی آنچه بود را توصیف کنم. فقط به همین نکته بسنده می‌کنم که یک آن به ذهنم آمد که الان در همین ساعت خیلی‌ها در قم، تهران، مشهد و اقصی نقاط کشورمان آرزوی مدینه دارند و دلشان می‌خواست شب ولادت حضرت زهرا مدینه می‌بودند یاد یکی از آن جملات افتادم که خودم در شب‌های ولادت بی‌بی خیلی استفاده می‌کردم: «یک یا زهرا بگوییم صدایمان به مدینه و کنار بقیع برسد».

اما آن شب قضیه برعکس شد! گفتم

بیایید از مدینه از کنار بقیع و حرم پیغمبر یک یا زهرا بگوییم صدایمان به ایران و به همه مجالس حضرت زهرا به همه مشتاقان برسد. باور کنید هزاران دلباخته دست‌ها را بلند کردند و هرچه به مادر سادات ارادت داشتند و هرچه بعض در گلو نگه داشته بودند ازین حنجره رها ساخته و چندین بار باهم یازهرا گفتند. در دیوار و پنجره‌های بقیع شروع به لرزیدن کرد از آن همه یازهرا بی که آن شب گفته شد. جالب این است که فردای آن روز یکی از دوستان که در هتلی آن سوی مدینه - که فرسنگ‌ها با بقیع فاصله داشت - کار می‌کرد

گفت: کنار پنجه نشسته بود و این که موفق نشدام شب ولادت کنار شما باشم و در کنار بقیع اشک بزیم ناراحت و دلتگ بودم. از آن بلندی بقیع را نگاه می‌کردم، یک مرتبه صدای یازهرا بی را شنیدم که در آسمان مدینه یک مرتبه طلنی انداز شده بود. آن قدر این صدا بلند و واضح بود که می‌خواستم از طبقه هفتم خود را از سر ذوق به پایین پرت کنم.

- چند بیت شعر از ایاتی که با خودتان زمزمه می‌کنید.

از ازل فاطمه مادرم بوده پسرش مونس و دلبزم بوده روز محشر اگرم پسر نگه میگه این بیچاره نوکرم بوده زیر آتش گناه و معصیت بزم ماتم توی سنگرم بوده اولین خیمه‌ای که برات زدم با چادر نماز مادرم بوده با همه شکستگی خوشم بگی این شکسته هم کبوترم بوده بعد مرگم میدونم همه میگن این جمله آخرم بوده

دارید: «اگر قول اشتراک به کسی می‌دهید! طرف را سر کار نگذارید یا بگذارید پوش را خودش مثل بجه آدم بدهد یا به وعده خود عمل کنید...» اگر دوست داشتید، جمله داخل پرانتز را سانسور کنید! از شوخی که بگذریم قدر خودتان را بدانید در این عصر تهاجم فرهنگی و در آغاز قرن ۲۱ وظیفه‌ای بس سنتگین و دشوار بر دوش خود دارید و امیدوارم با تکیه بر لطف خداوند و توصل به اهل بیت، میدان داران موفقی در این عرصه خطیر باشید.

- یک خاطره از کربلا
نام کربلا همه‌اش خاطره است! خاطره‌هایی به رنگ سرخ! روز آخر بود. در خیمه گاه مشغول روضه خواندن بودم. جمعیت زیادی اطرافم حلقة زده بودند و من با تب و تاب خاصی روضه داع می‌خواندم. شاید آخرین ثانیه‌هایی بود که مهمان کربلا بودیم، نمی‌دانم چه شد که یک مرتبه، در دعای آخر مجلس ناخودآگاه بر زبانم

را با انواع و اقسام وسائل بزنیم و زخمی کنیم و... آیا او ز ما فقط همین را می‌خواهد. چرا عمیق فکر نمی‌کنیم؟ چرا آینده را نگاه نمی‌کنیم؟ از خود پرسیده‌ام این قبل مسایل چقدر به شناخت ما نسبت به اهل بیت کمک کرده است و به چه میزان در این راه به رشد و تعالی رسیده‌ایم؟!

مدینه که بودم هر شب پس از مجلس، در پشت بقیع، جوانان شیعه می‌شندند و از مبانی اولیه اعتقادی شیعه! می‌پرسیدند. از تاریخ و سیره اهل بیت! از انقلاب و ارزش‌های اسلامی!

اگر مسلح به این مسائل نباشیم، قافیه را باخته‌ایم! کسب معارف اهل بیت اکسیر عظیمی است که انسان را به درجات عالیه و کمال می‌رساند و چه بسیار کسانی که با این اکسیر جادویی ره صداساله را یک شبه طی کردند. چرا بچه هیئتی، فقط باید ادعا داشته باشد؟ ادعای خالی و پوج؛ چرا حرف‌هایمان فقط نقیقه زبان است و بس؟ فقط می‌گوییم یا بن الحسین کجا؟ می‌خواهم ببینم! کجا تو خیمه زدی خود را آواره آن بیابان کنم!

هر صحیح جمعه بلنده می‌شوم صدایت می‌زنم! آیا واقعاً همین طور است؟ آیا برایمان نگفته‌اند، راه و رسیدن به مهدی فاطمه چیست؟ چه باید کرد تا اورادید، آیا او کنار ما نیست. به راستی چقر با دعا و مناجات در خلوت‌های شبانه خود، فرج او و دیدار او را خواسته‌ایم؟ چقدر بر سر نمازو اول وقت حساست نشان داده‌ایم؟ آیا شده از مجلس و شور و سینه‌زنی حذف کنیم، و سرموقع هم‌زمان با آذان نماز بخوانیم؟ پس باییمه بیش از همه مایه مباحثات ائمه علیهم السلام باشیم و آن‌گونه که مولایمان امام صادق علیه السلام فرمود: کونوا لنا زينا ولا تکونوا علينا شینا.

- راستی نظر شما درباره اسم مجله ما چیست «دیدار آشنا»

باشد که باز بینم «دیدار آشنا» را...

- پنج شاعری که اثاث‌شان را دوست دارید.

معاصر: استاد علی انسانی؛ حاج غلامرضا سازگار و استاد محمدعلی مجاهدی

گذشته: حافظ شیرازی و صائب تبریزی

- امسال عید چگونه بود؟

فوق العاده بود. در تاریخ زندگی ثبت شد. عید امسال حس و حال دیگری داشت. زمان تحويل سال، در حرم کریمه اهل بیت بودم. شاید عظیم ترین مجلسی که در عمرم مذاخی ام آن را تجربه کرد هم‌با بایم رقم خورد. سیل جمعیت مشتاقانه به صحن حرم مطهر وارد می‌شدند و دیگر جای سوزن انداختن نبود سال ۸۱ را با ذکر «غیرب حسین» شروع کردیم، شاید به مدد ارباب سال عزت و افتخار حسینی برایمان سال کربلا و مدینه باشد. ان شاء الله

- برای دوستان ما در دیدار آشنا چه توصیه‌ای

این دعا جاری شد: «خدایا ما طمع داریم - حرص ما توی این قبیل مسائل خیلی زیاده! همه میگن سال دیگه قسمت کن باییم کربلا رو ببینیم، دعای من چیزی دیگه‌ایه. من ماه دیگه می‌خواهم کربلا باشم و دویاره زائر حرم ارباب» شاید بعد از برآنمه خیلی‌ها به من خندي‌ند و حرفم را شوخی تلقی کردند ولی روزها یکی پس از دیگری می‌گذشت و من بعد ۲۶ روز و قتنی هنوز غبار حرم ارباب از چهراه‌ماه پاک نشده بود، خود را در بین الحرمین دیدم و دویاره ضمیمه گاه و تل و گودال و...

- یک خاطره از مدینه

اگر بخواهم از مدینه صحبت کنم، باید ساعت‌ها بشنیم و برایتان از آن جا بگوییم، چرا که لحظه به لحظه مدینه خاطره بود، از شب‌های پشت بقیع گرفته تا روزهای گرم و داغ اُذای کار و فعالیت شبانه روزی گرفته تا یک سلام عاشقانه مقابل در خانه حضرت زهرا که تمام خستگی‌ها را از تنمان بیرون می‌برد: به هر حال، این خاطره جالب و شنیدنی است. شب ولادت حضرت زهرا علیها السلام بود. ۲ سال پیش.

از صبح تدارک دیده بودیم. شمع و شیرینی و شکلات و پارچه سبز و گلاب و خلاصه غوغایی بود. حدود ساعت

